

Ocena przydatności medycznej okularów korekcyjnych niesoczewkowych firmy "JAGANATH"

I. Informacje wstępne

Okulary niesoczewkowe produkowane są przez Zakład Produkcyjno - Handlowy "Jaganath",
ul. Beniowskiego 2, 05-502 Piaseczno.

Okulary te stanowią próbę zastosowania metody wieloprzesłonowej do korygowania
niektórych wad wzroku.

Badania przeprowadzono w okresie od lutego do czerwca 1996 r.

II. Charakterystyka okularów

W konstrukcji okularów zastosowano 2 czarne nieprzezroczyste, płaskie przesłony
wielootworowe umocowane w oprawach ochronnych O - 41 firmy OPTA.

W przesłonie wykonano 97 otworów umieszczonych w 9 poziomych szeregach w sekwencji 9,
10, 11, 12, 13, 12, 11, 10, 9 otworów.

Średnica otworów   ok 1 mm.

Odległość otworów   ok 3 mm.

Odległość pionowa szeregów ok 3 mm.

Oprawy zawierają osłony boczne.

Zasadą działania okularów jest uzyskanie ostrego widzenia w wyniku zastosowania przysłon
wielootworowych. Na siatkówce oka w wyniku przejścia przez poszczególne otwory powstaje
obraz w wyniku załamania promieni przyosiowych co pozwala na zwiększenie głębi ostrości,
dlatego też okulary wieloprzysłonowe mogą być stosowane zarówno w nadwzroczności jak i
krótkowzroczności.

Zastosowanie przesłon wielootworowych ogranicza jednak pole widzenia do obszaru centralnego i wydatnie zmniejsza jasność obiektu. W polu obserwacyjnym widoczne są rozmyte granice między otworami, co dla niektórych pacjentów może okazać się trudne do zaakceptowania.

III. Zakres oceny

Zakres badań obejmował:

- b) ocena przydatności okularów u pacjentów z różnymi wadami wzroku;
- c) porównanie z okularami optycznymi w zakresie korekcji własnej.
- a) ocenę punktu bliży.

Badano ostrość wzroku do dali i bliży z optymalną korekcją, oraz w okularach niesoczewkowych. Porównywano punkt bliży wzrokowej z korekcją do bliży i w okularach optycznych i niesoczewkowych. U pacjentów po operacji zaćmy w okresie pooperacyjnym ostrość wzroku badano z wykorzystaniem źrenicy stenopeicznej.

Badania prowadzono oddzielnie dla każdego oka.

Zapisywano również subiektywne odczucia pacjentów.

IV. Omówienie wyników badań

Badaniom poddano 51 pacjentów (98 oczu) zgłaszających się do Kliniki Chorób Oczu A.M. w Warszawie oraz osób normowzrocznych w wieku od 24 do 81 roku życia.

Nie dokonywano selekcji wstępnej pacjentów.

Tabela 1. Zestawienie wyników badań

wada wzroku / schorzenie	liczba oczu	ostrość wzroku w okularach niesoczewkowych w porównaniu z korekcją optymalną
wysoka krótkowzroczność	3	znacznie gorsza do dali i bliży
krótkowzroczność	12	porównywalna do bliży, gorsza do dali
normowzroczność	16	porównywalna do bliży, gorsza do dali, odczucia subiektywne negatywne
nadwzroczność	6	porównywalna do bliży, gorsza do dali
starczowzroczność	24	porównywalna do bliży, gorsza do dali
zaćma torebkowa tylna	2	porównywalna do bliży, lepsza do dali (niewielka skuteczność korekcji okularowej)
wczesna zaćma korowa	10	lepsza do bliży, porównywalna do dali
pseudofakia we wczesnym okresie pooperacyjnym	15	porównywalna do bliży, lepsza do dali
pseudofakia w późnym okresie pooperacyjnym	15	porównywalna do bliży, gorsza do dali
afakia	3	znacznie gorsza do dali i bliży
degeneracje plamkowe	7	porównywalna do bliży, gorsza do dali (pacjenci używają pomocy dla słabowidzących)

W badaniach stwierdzono wyraźne przesunięcie punktu bliży w stronę oka we wszystkich badanych przypadkach normowzroczności, nadwzroczności, starczowzroczności, zaćmie korowej i pseudofakii.

Okulary wymagają treningu w celu przystosowania się do patrzenia.

Część pacjentów zgłaszała objawy zawrotów głowy w trakcie używania okularów niesoczewkowych do dali.

V. Uwagi

Stosując okulary niesoczewkowe można uzyskać poprawę ostrości wzroku zbliżoną do korekcji optymalnej u pacjentów z wczesnymi postaciami zaćmy, w pseudofakii, w starczowzroczności, normowzroczności, krótkowzroczności niskiej i nadwzroczności.

Stosowanie tych okularów w przypadku afakii i krótkowzroczności wysokiej jest nieskuteczne.

Najlepsze wyniki otrzymano u pacjentów z zaćmą korową i w pseudofakii we wczesnym okresie pooperacyjnym przed dobraniem ostatecznej korekcji optymalnej oraz w starczowzroczności przy korekcji do bliży.

Ze względu na ograniczanie pola widzenia i występowanie w obserwowanym polu rozmytych granic między otworami komfort widzenia w okularach niesoczewkowych jest gorszy niż w okularach optycznych.

Obserwuje się przesunięcie punktu bliży w stronę oka w normowzroczności, nadwzroczności, starczowzroczności, zaćmie korowej i pseudofakii. W krótkowzroczności punkt bliży jest przesunięty w stronę oka z powodu występującej wady wzroku, w afakii stosowanie okularów niesoczewkowych nie jest skuteczne.

Okulary wymagają treningu w celu przystosowania się do patrzenia.

Część pacjentów zgłaszała objawy zawrotów głowy w trakcie używania okularów niesoczewkowych do dali.

Innych negatywnych objawów subiektywnych nie stwierdzono.

VI Wnioski końcowe

Ze względu na ograniczanie pola widzenia nie wolno stosować okularów wielootworowych do pracy na stanowiskach o zwiększonych wymaganiach BHP, n.p. stanowiska do obróbki mechanicznej, piły tarczowe, szlifierki itp.

Bezwzględnie nie wolno stosować okularów wielootworowych w czasie prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Nie jest wskazane stosowanie tych okularów w sytuacjach wymagających napiętej uwagi.

W zasadzie należy ograniczyć stosowanie okularów do czytania, pisania oglądania telewizji, w kinie, do prostych prac domowych.

W przypadku seryjnej produkcji należy dążyć do opracowania opraw okularowych o lepszym wyglądzie estetycznym. Osłonki boczne powinny być przymocowane do zauszników, ponieważ są słabo widoczne na czarnym tle przesłon dziurkowanych i w trakcie używania grożą urazem oka.

Najlepsze wyniki otrzymano u pacjentów z zaćmą korową i w pseudofakii we wczesnym okresie pooperacyjnym przed dobraniem ostatecznej korekcji optymalnej oraz w starczowzroczności przy korekcji do blizy.

Ze względu na ograniczanie pola widzenia i pogorszenie komfortu widzenia okulary niesoczewkowe nie mogą zastąpić klasycznych okularów optycznych.

W wyniku naszych badań nie stwierdzono przeciwwskazań medycznych do stosowania okularów niesoczewkowych.

Warszawa 28 czerwiec 1996.

lek. med. Elżbieta Sedrowicz
Warszawa, ul. Rydyłłowska 41/24
Nr tel. 4377

